

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2565/2565

พนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามโจทก์ ร้อยตำรวจเอก อ.โจทก์ร่วม นาย ท.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 38, ป.วิ.อ. มาตรา 128, ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, พ.ร.บ.จรรยาบรรณท.ศ. 2522 มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 141, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.วิ.พ. มาตรา 27

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจ ตำแหน่งรองสารวัตรจราจร ไม่ใช่พนักงานสอบสวน ไม่มีอำนาจเปรียบเทียบคดีตาม พ.ร.บ.จรรยาบรรณท.ศ. 2522 ซึ่งเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน จะต้องกระทำการเป็นการเฉพาะตัวตาม ป.วิ.อ. มาตรา 38 แต่ก็ได้หมายความว่า พนักงานสอบสวนจะต้องกระทำการเองเป็นการเฉพาะตัวไปเสียทั้งหมด ดังจะเห็นได้จาก ป.วิ.อ. มาตรา 128 (1) และ (2) ได้บัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนที่จะร้องขอหรือสั่งให้เจ้าพนักงานอื่นทำการแทนตนได้บ้าง เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า โจทก์ร่วมช่วยร้อยตำรวจโทหญิง ส. พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบโดยนั่งเขียนใบเสร็จรับเงินชำระค่าปรับให้แก่ผู้ต้องหากระทำความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.จรรยาบรรณท.ศ. 2522 มาตรา 145, ป.วิ.พ. มาตรา 141, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.วิ.พ. มาตรา 27 ผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับตามที่ร้อยตำรวจโทหญิง ส. พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว อยู่บนโต๊ะใกล้ ๆ กับร้อยตำรวจโทหญิง ส. พนักงานสอบสวน ถือได้ว่าเป็นสิ่งเล็กน้อยในการสอบสวน ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของร้อยตำรวจโทหญิง ส. พนักงานสอบสวน และมีได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดจะจงให้พนักงานสอบสวนต้องเขียนใบเสร็จรับเงินชำระค่าปรับด้วยตนเอง การกระทำของโจทก์ร่วมดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามที่พนักงานสอบสวนได้มอบหมายให้กระทำ และข้อความที่จำเลยลงในเฟซบุ๊กของจำเลยซึ่งเป็นสื่อสังคมออนไลน์สาธารณะว่า โจทก์ร่วมปิดหน้าปิดตาอย่างโจ่ง เป็นข้อความที่กล่าวสบประมาทโจทก์ร่วมขณะปฏิบัติการตามหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ตาม ป.อ. มาตรา 136

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136, 326, 328 จำเลยให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา ร้อยตำรวจเอก อ. ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต และเรียกค่าเสียหายต่อชื่อเสียง 400,000 บาท แต่ทั้งคำร้อง ศาลชั้นต้นสั่งจำหน่ายคดีในส่วนแพ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแพ่งให้เป็นพับ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 136 จำคุก 2 เดือน ปรับ 10,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง และยกฟ้องคดีส่วนแพ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์ร่วมเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองมหาสารคาม ตำแหน่งรองสารวัตรจราจร เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 โจทก์ร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจอื่นรวมประมาณ 13 คน ตั้งด่านกวดขัน

วินัยจรรยาที่ศาลาที่פקผู้โดยสารบ้านดอนบม ถนนแจ้งสนิท ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง
มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยมีร้อยตำรวจโทหญิงเสาวนีย์ เป็นพนักงานสอบสวน โจทก์
ร่วมเป็นผู้ช่วยพนักงานสอบสวนในการเปรียบเทียบโดยนึ่งเขียนใบเสร็จรับเงินชำระค่าปรับอยู่ที่
ศาลาที่פקผู้โดยสารดังกล่าว ต่อมาวันที่ 15 เมษายน 2563 โจทก์ร่วมเห็นข้อความที่จำเลยโพสต์ลง
เฟซบุ๊กของจำเลย มีข้อความตอนหนึ่งว่า "เวลาตั้งจุดตรวจก็ปิดหน้าปิดตายังกะโจรซึ่งทำให้
ประชาชนอย่างเราเข้าใจคลาดเคลื่อนเพราะมีบุคลิกคล้ายคลึงกัน" ได้ข้อความมีภาพชายสวม
เสื้อยืดสีดำ 1 ภาพ และภาพโจทก์ร่วมกับร้อยตำรวจโทหญิงเสาวนีย์แต่งเครื่องแบบตำรวจ
สวมหมวกากอนามัย และโจทก์ร่วมสวมแว่นตาดำลักษณะกำลังทำงานเอกสารอยู่บนโต๊ะใกล้ ๆ
ร้อยตำรวจโทหญิงเสาวนีย์อีก 2 ภาพ เรียงซ้อนกัน โดยภาพล่างมีข้อความกำกับว่าร้อยตำรวจเอกสุภาพ
ซึ่งจำเลยโพสต์ตั้งค่าเป็นสาธารณะบุคคลทั่วไปที่เข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตทางเฟซบุ๊กสามารถเห็น
ได้ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานดูหมิ่นโจทก์ร่วมซึ่งเป็น
เจ้าพนักงานกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้กระทำการตามหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น
หรือไม่ เห็นว่า แม้โจทก์ร่วมไม่ใช่พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติ
จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 145 ซึ่งเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนจะต้องกระทำเอง
เป็นการเฉพาะตัว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 38 และมาตรา 144 แต่ก็
ไม่ได้หมายความว่าพนักงานสอบสวนจะต้องกระทำเองเป็นการเฉพาะตัวไปเสียทั้งหมด ดังจะเห็น
ได้จากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 128 (1) และ (2) ได้บัญญัติให้อำนาจแก่
พนักงานสอบสวนที่จะร้องขอหรือสั่งให้เจ้าพนักงานอื่นทำการแทนตนได้บ้าง เมื่อข้อเท็จจริงรับฟัง
เป็นยุติว่า โจทก์ร่วมช่วยร้อยตำรวจโทหญิงเสาวนีย์พนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบโดยนึ่ง
เขียนใบเสร็จรับเงินชำระค่าปรับให้แก่ผู้ต้องหากระทำความผิดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจร
ทางบกตามที่ตั้งด่านกวดขันวินัยจราจร และผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับตามที่ร้อยตำรวจโทหญิง
เสาวนีย์พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว อยู่บนโต๊ะใกล้ ๆ กับร้อยตำรวจโทหญิงเสาวนีย์
พนักงานสอบสวน ถือได้ว่าเป็นสิ่งเล็กน้อยในการสอบสวนซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของร้อยตำรวจโท
หญิงเสาวนีย์พนักงานสอบสวน และมีได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดเจาะจงให้พนักงานสอบสวน
ต้องเขียนใบเสร็จรับเงินชำระค่าปรับด้วยตนเอง การกระทำของโจทก์ร่วมดังกล่าวจึงเป็นการ
ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามที่พนักงานสอบสวนได้มอบหมายให้กระทำ และข้อความที่ว่า
โจทก์ร่วมปิดหน้าปิดตายังกะโจรเป็นข้อความที่กล่าวสบประมาทโจทก์ร่วมขณะปฏิบัติการ
ตามหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานดูหมิ่นเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะได้
กระทำการตามหน้าที่ตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายกฟ้องความผิด
ฐานนี้มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น อนึ่ง ปรากฏว่าคำพิพากษาในคดีส่วน
แพ่งของศาลล่างทั้งสองยังมิได้กล่าวหรือแสดงผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และมีได้วินิจฉัยตาม
ประเด็นแห่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 141 (4) (5) ประกอบ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ทั้งการที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำคุกคดีส่วน
แพ่ง โดยมีได้แจ้งให้จำเลยทราบถึงคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 และสอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่ง จึงเป็นกรณีที่
ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามมาตรา 44/2 ทั้งโจทก์ร่วมมิได้นำสืบพยานหลักฐานอันจะเป็นฐานในการ
กำหนดค่าสินไหมทดแทน กระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงเป็นการดำเนินกระบวนพิจารณา
และพิพากษาคดีส่วนแพ่งโดยมิชอบ เห็นสมควรที่จะให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนพิจารณาเสีย

ใหม่ให้ถูกต้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 27 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 พิพากษากลับ ให้บังคับคดีส่วนอาญาไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 1 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟัง ให้ยกคำสั่งจำหน่ายคดีส่วนแพ่งของศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ในคดีส่วนแพ่ง ให้ศาลชั้นต้นส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลย สอบคำให้การจำเลยในคดีส่วนแพ่ง และพิจารณาคดีส่วนแพ่งไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

อุทัย โสภานิชิตี · รักเกียรติ วัฒนพงษ์ · เสรณี ศิริมงคละ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2565/2565>